

Ενότητα 12^η Τα φαινόμενα απατούν

Ἔστωσαν δύο ἁμαρτωλοί, ὁ μὲν κολαζόμενος, ὁ δὲ μὴ κολαζόμενος.	Ἀς υποθέσουμε ὅτι υπάρχουν δύο ἁμαρτωλοί, ὁ ἓνας τιμωρεῖται, ἐνῶ ὁ ἄλλος ὄχι.
Μὴ λέγε, μακάριος οὗτος, ὅτι πλουτεῖ,	Νὰ μὴ λες ὅτι αὐτός ἐίναι εὐτυχισμένος, ἐπειδὴ πλουτίζει,
ὀρφανοὺς ἀποδύει, χήρας βιάζεται.	γδύνει τοὺς ὀρφανούς καὶ ἐπιτίθεται στὶς χήρες.
Καίτοι οὐ νοσεῖ, ἀλλ' ἀρπάζων εὐδοκιμεῖ,	Ἀν καὶ δὲν αρρωσταίνει, ἀλλὰ προοδεύει ἀρπάζοντας,
τιμῆς μεγάλης ἀπολαύει καὶ δυναστείας,	ἀπολαμβάνει μεγάλης τιμῆς καὶ ἐξουσίας
οὐδὲν τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν ὑπομένει·	καὶ δὲν υποφέρει ἀπὸ καμιὰ ἀνθρώπινη δυστυχία·
ἀλλὰ τοῦτον μάλιστα θρῆνει,	αὐτὸν ἀντίθετα νὰ τὸν θρηνεῖς παρὰ πολὺ,
ὅτι καὶ νοσεῖ καὶ οὐ θεραπεύεται.	διότι καὶ νοσεῖ καὶ δὲ θεραπεύεται.
Ἐὰν ἴδῃς τινὰ ὑδέρῳ κατεχόμενον,	Ἀν δεις κάποιος νὰ υποφέρει ἀπὸ ὑδρωπικία,
καὶ μὴ τρέχοντα πρὸς τὸν ἱατρόν,	καὶ νὰ μὴν πηγαίνει στὸν γιατρό,
ἀλλὰ τράπεζαν ἔχοντα Συβαριτικὴν,	ἀλλὰ νὰ ἔχει τραπέζι βαρυφορτωμένο με ἐδέσματα,
μεθύοντα καὶ ἐπιτείνοντα τὴν νόσον,	νὰ μεθάει καὶ νὰ χειροτερεύει τὴν ἀσθένεια,
μακαρίζεις τοῦτον, ἢ ταλανίζεις;	αὐτὸν τὸν θεωρεῖς εὐτυχισμένο ἢ δυστυχισμένο;
Ἐὰν δὲ ἕτερον ἴδῃς ὑδέρῳ κατεχόμενον,	Κι ἂν δεις κάποιον ἄλλον ποὺ νὰ υποφέρει ἀπὸ ὑδρωπικία,
ἱατρικῶν ἀπολαύοντα χειρῶν, λιμῷ ἑαυτὸν ἐκδιδόντα,	νὰ ἀπολαμβάνει ἱατρικῆς φροντίδας, νὰ ἀποφεύγει τὸ φαγητό,
φαρμάκοις προσκαρτεροῦντα πικροῖς,	νὰ παίρνει με ὑπομονὴ πικρά φάρμακα,
οὐχὶ τοῦτον πολὺ μᾶλλον ἐκείνου μακαρίζεις;	αὐτὸν δὲν τὸν θεωρεῖς πολὺ περισσότερο εὐτυχισμένο ἀπὸ ἐκεῖνον;
Ὡμολόγηται· ὁ μὲν γὰρ νοσεῖ, καὶ οὐ θεραπεύεται·	Εἶναι κοινὰ παραδεκτό· ὁ ἓνας νοσεῖ καὶ δὲ θεραπεύεται·
ὁ δὲ νοσεῖ, καὶ ἀπολαύει ἱατρείας.	ὁ ἄλλος νοσεῖ καὶ ἀπολαμβάνει θεραπείας.
Ἐπίπονος μὲν ἡ ἱατρεία, ἀλλ' ὠφέλιμον αὐτῆς τὸ τέλος.	Ἐπίπονη βέβαια ἡ θεραπεία, ἀλλὰ ἐίναι ὠφέλιμος ὁ σκοπὸς τῆς.
Οὕτως ἐστὶ καὶ ἐν τῷ παρόντι βίῳ.	Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ με τὴν παρούσα ζωὴ.

Ἰωάννης Χρυσόστομος, Περὶ Λαζάρου, PG 48.1030-1031 (διασκευή)

Παράλληλα κείμενα

Στο παρακάτω απόσπασμα ο Ξενοφών εξηγεί στους στρατιώτες του γιατί μερικές φορές τους συμπεριφέρεται βίαια. Δικαιολογείται λέγοντας ότι τους ασκεί βία, για να τους προφυλάξει στο μέλλον από τη λόγχη του εχθρού, και ότι τους τιμωρεί για το καλό τους, όπως τιμωρούν οι γονείς και οι δάσκαλοι τα παιδιά.

Κείμενο	Μετάφραση
Ἄλλον δέ γε ἴσως ἀπολειπόμενόν που διὰ ῥαστώνην καὶ κωλύοντα καὶ ὑμᾶς τοὺς πρόσθεν καὶ ἡμᾶς τοὺς ὀπισθεν πορεύεσθαι ἔπαισα πύξ, ὅπως μὴ λόγχῃ ὑπὸ τῶν πολεμίων παίοιτο. Καὶ γὰρ οὖν νῦν ἔξεστιν αὐτοῖς σωθεῖσιν, εἴ τι ὑπ’ ἐμοῦ ἔπαθον παρὰ τὸ δίκαιον, δίκην λαβεῖν. Εἰ δ’ ἐπὶ τοῖς πολεμίοις ἐγένοντο, τί μέγα ἂν οὕτως ἔπαθον ὅτου δίκην ἂν ἤξιουν λαμβάνειν; Ἀπλοῦς μοι, ἔφη, ὁ λόγος· εἰ μὲν ἐπ’ ἀγαθῷ ἐκόλασά τινα, ἀξιῶ ὑπέχειν δίκην οἷαν καὶ γονεῖς υἱοῖς καὶ διδάσκαλοι παισὶ· καὶ γὰρ οἱ ἱατροὶ καίουσι καὶ τέμνουσιν ἐπ’ ἀγαθῷ. Κύρου Ἀνάβασις 5.8.16-19	Κι ἄλλον βέβαια πιθανόν που εἶχε καθυστερήσει σε κάποιο μέρος εξαιτίας της νωθρότητάς του και που εμποδίζε κι εσάς τους μπροστινούς να προχωρείτε κι εμάς που βρισκόμασταν πίσω (να προχωρούμε) χτύπησα με γροθιές, για να μη χτυπιέται από τους εχθρούς με λόγχη. Και μάλιστα βέβαια τώρα είναι δυνατό σ' αυτούς, αφού σώθηκαν, να με τιμωρήσουν, αν έπαθαν κάτι από εμένα αντίθετα προς το δίκαιο. Κι αν είχαν αιχμαλωτιστεί από τους εχθρούς τι μεγάλο θα πάθαιναν κατά τέτοιο τρόπο, για το οποίο θα αξίωναν να τους τιμωρήσουν; Απλός για μένα, είπε, είναι ο λόγος· αν τιμώρησα κάποιον για το καλό του, αξιώνω να με τιμωρήσετε με την ίδια τιμωρία που και οι γονεῖς τιμωρούν τα παιδιά τους και οι δάσκαλοι τους μαθητές τους· γιατί και οι γιατροί καίνε και προκαλούν τομές για το καλό.